

25 mei 2024 Homilie/Overweging bij de viering van de opening van het bedevaartseizoen van de Martelaren van Gorcum.

Dierbare broeders en zusters,

Ik spreek u graag zó aan want het is uit kracht van ons doopsel en gemeenschappelijk geloof dat wij broers en zusters zijn. Col. 1,24: “Op dit ogenblik verheug ik mij dat ik voor u lijden mag en voor mijn deel aanvullen wat aan de kwellingen van de Christus in mijn vlees ontbreekt ten bate van zijn Lichaam dat de Kerk is”.

Als titel van deze overweging heb ik deze zin uit de brief van de apostel Paulus aan de christenen van Kollesse gekozen.

't Is een centrale gedachte in Paulus' leven in verbondenheid met de centrale gedachte in het leven van Jezus. Vastberaden kiest Jezus voor zijn doodsangst, voor Zijn lijden, kruisiging en sterven aan het kruis: de stichting van de Kerk, voor iedereen van ons - wij zijn Zijn kerk - op het kruis op de berg Calvarië. Daar op die berg nam Jezus voor ons de last van onze schouders: de zonden en ontsloot Hij voor ons de poort van de hemel. Paulus volgt Jezus hier op de voet na. Maar niet alleen Paulus. 't was ook de centrale gedachte op 9 juli 1572 bij de H.H. Martelaren van Gorcum, de gelukkige reden waarom wij nu hier samen zijn rond hen. Paulus noemt wat hij te verduren heeft zijn lijden, zijn vervolging, kwellingen of verdrukkingen van Christus, want hij lijdt naar het voorbeeld van Jezus en in vereniging van Jezus ten bate van de kerk van Jezus, ten bate van hen aan wie hij de boodschap van Jezus verkondigt. Zo beleefde en ervaarden onze H.H. Martelaren, die wij vandaag vieren, precies zo. Jezus ging in zijn Liefde tot het uiterste, tot onze bevrijding. Paulus ging in zijn liefde voor de opbouw van de jonge Kerk eveneens tot het uiterste. Onze H.H. Martelaren gingen in hun kwellingen, verschrikkelijke martelingen tot het uiterste voor het behoud van Jezus' Kerk, hun Kerk en onze Kerk. Mede door hen staan we nu op de vaste fundamenten van ons geloof: de heilige Eucharistie en de steenrots waarop onze Kerk gebouwd is. Haal deze twee fundamenten onder onze Kerk vandaan en ze stort met groot lawaai in elkaar.

Dierbare broeders en zusters,

Alles wat Christus deed en nu doet vanuit de hemel was en is tegelijk een verheerlijking van onze universele Kerk, maar het hoogtepunt van die verheerlijking is het kruis. Wat zei Hij daar zelf van? “Wanneer Ik op het kruis zal zijn omhoog geheven zal Ik allen tot mij trekken”. Door Gods genade kwam Jezus' sterven allen ten goede, ook aan ons die hier bijeen zijn rond het altaar van het kruis van de H.H. Martelaren. Dat begreep Paulus ook toen hij zei: “Het zij verre van mij op iets anders te roemen dan op het kruis van Christus.”

Dierbare broeders en zusters,

De kruisweg van onze H.H. Martelaren heeft gelijkenissen met de kruisweg van Jezus. Gebracht naar de turfschuur bevelen zij God beurtelings biddend hun laatste strijd aan. Zij bidden om standvastig te blijven in hun geloof in dit uur. Precies zoals Jezus in de hof van Olijven zich biddend tot zijn Vader richtte: “Vader, laat deze kelk aan mij voorbijgaan, maar niet Mijn wil maar Uw wil geschiedde.” Aan deze kelk danken wij de Eucharistie. Voor de H.H. Martelaren wordt deze offerbeker van Jezus onderpand en bekroning van eeuwig leven.

De H.H.Martelaren worden van hun kleren beroofd vóór hun ophangen precies zo als Jezus.

De gardiaan werd als eerste genomen om terecht-gesteld te worden, net als Jezus, de Opperherder, als eerste van de kleine kudde van Zijn broeders.

Net als Jezus die in Zijn laatste uur aan Zijn apostelen in de zaal van het Laatste Avondmaal het nieuwe gebod gaf: “Hebt elkander lief” zo bidt de gardiaan “Laat het laatste uur geen scheiding brengen onder u die door de wederzijdse liefde in hun heilig gezelschap zijn herenigd.” Jezus werd opgehangen aan het dorre hout, het altaar van het kruis. De H.H. Martelaren aan het dorre hout van twee balken in de turfschuur. Het dorre hout van het kruis wordt onze levensboom, het dorre hout van de twee balken in de turfschuur werd levende, dankbare, actuele herinnering aan het voorbeeld van de H.H.Martelaren die standvastig volhardden tot het einde toe van hun Katholieke geloof.

Toen het donker werd verraadde Judas Jezus met een valse kus. De gardiaan kust middernacht één voor één de broeders met de kus van de vrede en de liefde.

Dierbare broeders en zusters,

De Kerkvader Cyprianus zei als getuige: “Het Bloed van de Martelaren is het zaad van de Kerk”. Dit is ook ten volle van toepassing voor onze Martelaren van Gorcum. In het laatste boek van het Heilige Schrift, Het Boek van de Openbaring, schrijft de auteur, Johannes, de beminde leerling: “Wie overwint, hem/haar zal ik maken tot een zuil in de tempel”. Onze martelaren hebben de furie van de Geuzen overwonnen. Zij hebben gebouwd op de twee hoofd- zuilen van de Kerk: de heilige Eucharistie en de eenheid in de rots: Jezus, de Eucharistie en Jezus, het Sacrament van de eenheid”. Als beloning hebben zij de Kerk, de tempel van Jezus, het bisdom Rotterdam met nieuwe zuilen onderbouwd.

Dierbare broeders en zusters,

Er staat geschreven in de Handelingen van de Apostelen: “dat we door vele kwellingen het Rijk Gods moeten binnengaan” (Hand 14,22). God heeft alles in handen, Hij kan sparen. Hij kan op de proef stellen. Vaak spaart Hij ‘Moge Hij u blijven sparen’ maar ook stelt Hij ons op de proef op de één of andere manier. Op enig tijdstip van ons leven is er leed of zorg. Misschien is het zo dat het des te beter is naarmate dit we sneller kunnen zien als een wet van onze christelijk levensstaat. We worden op de proef gesteld, we worden vernederd en daarna worden we verheven en mogen we plaatsnemen aan de rechterzijde van Jezus in de hemel.

Dierbare broeders en zusters,

De Martelaren bemoedigden elkaar in standvastigheid in het geloof en in de wederzijdse liefde naar het woord van Jezus: “Hieruit zullen allen kunnen opmaken dat gij Mijn leerlingen zijt als Gij de liefde onder elkaar bewaart” (Joh 13,35). In de Eucharistieviering bidt Jezus voor ons tot zijn Vader: “Ik bid voor hen die door het woord van het Evangelie in Mij geloven opdat zij allen één mogen zijn Vader, in Mij en Ik in U, dat zij ook in Ons moge zijn zodat de wereld gelove dat Gij Mij gezonden hebt” (Joh. 17,20-21).

Dierbare broeders en zusters,

Onze Martelaren rusten niet alleen in de relikwieën in het altaarblad, zij sluiten zich in elke Eucharistieviering aan bij dit gebed van Jezus. En ondersteunen ons in deze wijze op onze weg en in de volharding van ons geloof. De gardiaan vermaande en smeekte zijn medemartelaren: “Laat het laatste uur geen scheiding brengen onder u die door de wederzijdse liefde in heilig gezelschap zijn verenigd.” en Jezus zegt aan ons: “Hieruit zullen allen kunnen opmaken dat Ge mijn leerlingen zijt als gij de Liefde onder elkaar bewaart”. Dit is de grondwet en de zuil waardoor onze Kerk net als toen missionair is en zich hernieuwt.

Amen